

Sayı : 30824082-610- 1692
Konu : Kırklareli Milletvekili
Turabi KAYAN'ın
Yazılı Soru Önergesi

24/03/2017
24 Mart 2017

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

- İlgi : a) TBMM'nin 05.12.2016 tarihli ve 43452547-120.07-[7/9218]-70321 sayılı yazısı
b) Başbakanlığın 12.12.2016 tarihli ve 31853594-610-2-2192-4708 sayılı yazısı
c) TBMM'nin 05.12.2016 tarihli ve 43452547-120.07-[7/9326]-70338 sayılı yazısı
d) Başbakanlığın 12.12.2016 tarihli ve 31853594-610-2-2215-4707 sayılı yazısı

Kırklareli Milletvekili Turabi KAYAN'ın, Sayın Başbakanımıza yöneltmiş olduğu, Sayın Başbakanımızın da Bakanlığımız koordinatörlüğünde cevaplandırılmasını tensip ettikleri TBMM 7/9218 ve 7/9326 Esas sayılı yazılı soru önergelerine ilişkin cevabımız ekte sunulmuştur. Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Mehmet ÖZHASEKİ
Bakan

Ek:
Cevap Yazısı (3 Sayfa)

Dağıtım:
Gereği:
TBMM Başkanlığına

Bilgi:
Başbakanlığa

KIRKLARELİ MİLLETVEKİLİ
TURABİ KAYAN'IN
TBMM 7/9218 VE 7/9326 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGELERİNE
AİT SORULAR VE CEVABI

SORULAR:

Önceki yıllarda; Trakya Alt Bölgesi Ergene Havzası 1/100.000 ölçekli planlarda, bu bölgelerimiz enerji üretim alanı olarak gösterilmediği için termik santrallerin kurulması yasal olarak mümkün değildi. Ancak; 27.10.2016 tarihinde 644 sayılı Çevre ve Şehircilik Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkındaki KHK'nın 2(ç) ve 7(k) maddeleri uyarınca ilgili bakanlık tarafından onaylanan "Trakya Alt Bölgesi Ergene Havzası 1/100.000 ve 1/25.000 ölçekli revizyon çevre düzeni planında" değişiklikler yapılarak bazı bölgeler 'enerji üretim alanları' olarak düzenlendi. Buna göre, Enerji Üretim A.Ş. tarafından Çerkezköy'de yapılması planlanan termik santral için 545 ha büyüklüğündeki alan (485 ha'lık kısmı Silivri'de) ve Türkiye Kömür İşletmeleri'nce Vize'de yapılması planlanan termik santral için 135 ha büyüklüğündeki alan 'Enerji Üretim Alanı' haline getirildi. Bu plan değişiklikleri yönetmelik gereği olarak 30 gün askıda kalacak ve itiraz edilmediği takdirde kesinleşecek.

Bu bağlamda;

1-27.10.2016 tarihli ve 644 sayılı Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın Teşkilat ve Görevleri Hakkındaki KHK'ye göre; "Enerji Üretim Alanı" haline getirilen Trakya Bölgemizde, kurulması planlanan "Termik Santrallerinin" doğal çevre üzerindeki olumsuz etkilerinin neler olacağı araştırılmış mıdır, araştırılmış ise; bu çalışmalarınızı kamuoyu ile paylaşacak mısınız?

CEVAP:

Ülkemizde, enerji politikasının ana hedefi, "ihtiyacımız olan enerjinin zamanında, güvenilir, ucuz, kaliteli, temiz ve öngörülen kalkınma hızı ile sosyal gelişmeyi destekleyecek şekilde temin edilmesi" olarak belirlenmiştir. Bu çerçevede, giderek artan ülke enerji ihtiyaçlarının güvenli, sürekli ve düşük maliyetlerle karşılanması, istihdam yaratılması, enerjide dışa bağımlılığın azaltılmasına katkı sağlaması bakımından, yerli kömür madenlerimizin işletilmesi büyük önem taşımaktadır. Temiz kömür teknolojilerinde son yıllarda ortaya çıkan gelişmeler dikkate alındığında, uygun çevresel politikalar sayesinde var olan temiz kömür teknolojilerinin uygulanması ve yeni nesil teknolojilerinin geliştirilmesi ile enerji üretiminde çok düşük emisyonlara ulaşılabilmesi mümkündür.

Ülkemiz linyit rezervleri açısından zengin bir ülkedir. Bu rezervlerin değerlendirilmesi çalışmalarının bölgesel kalkınma, dış açığın azaltılması, arz güvenliği, elektrik maliyetlerinin düşürülmesi, istihdam, rekabetçi sanayi yaratılması gibi kalkınma amacına uygun birçok olumlu etkisi bulunmakta olup, linyit rezervlerinin elektrik enerjisi üretiminde kullanılması dışında başka bir alternatif bulunmamaktadır.

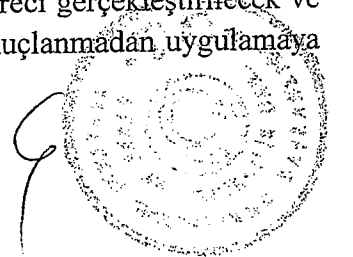
Doğalgaz çevrim santrallerinde yabancı ortak paylarının yüksekliği nedeniyle yaratılan değer yurtdışına transfer edilmekteyken kömüre dayalı termik santrallerde kaynaklar büyük oranda ülke ekonomisinde kalmakta, tekrar ülke içinde yatırıma dönüşmektedir. Ülkemizin toplam elektrik tüketiminin %14'ünün gerçekleştiği ve ülke sanayisi ile ticaretinin önemli paya sahip alanlarından biri olan Trakya Bölgesi, elektrik enerjisi arz güvenliği açısından yüksek risk taşımaktadır. Bu kapsamda Elektrik Üretim Anonim Şirketi Genel Müdürlüğü ve Türkiye Kömür İşletmeleri Genel Müdürlüğü, İstanbul Teknik Üniversitesi'ne bilimsel verilere dayalı çevresel değerlendirme raporu hazırlatmıştır.

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'nın (Enerji İşleri Genel Müdürlüğü) 18/10/2016 tarihli ve 24987720-207-E.27151 sayılı yazısı ile; Ülkemizin enerji politikaları doğrultusunda, 10. Kalkınma Planı'nda yer alan Öncelikli Dönüşüm Programlarından biri olan "1.13. Yerli Kaynaklara Dayalı Enerji Üretim Programı"nda 2018 yılında 57 TWh, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'nın 2015- 2019 Stratejik Planı'nda ise yerli enerji kaynaklarının en üst düzeyde değerlendirilmesi amacına yönelik 2019 yılında 60 TWh olmak üzere yerli kaynaklara dayalı elektrik üretiminin hedeflendiği, 64. Hükümet Eylem Planı'nda da yerli kaynaklardan elektrik üretiminin artırılmasının öngörüldüğü, ülkemizde elektrik üretiminde doğalgaza bağımlılığın yüksek olduğu, ülke sanayisinde önemli paya sahip alanlarından biri olan Trakya Bölgesindeki elektrik üretiminin tamamının doğalgaza dayalı olmasının bölgenin elektrik arz güvenliğinde riskler oluşturduğu, bölgedeki linyit havzalarının üretime açılması ve gerekli enerji yatırımlarının yapılmasının arz güvenliği için gerekli olduğu, bu kapsamda bölgede çevresel duyarlılık gözetilerek ve ileri kömür yakma teknolojilerinin kullanılması sağlanarak linyit rezervlerinin enerji üretimine açılması, doğalgaza olan bağımlılığın azaltılıp kaynak çeşitliliğinin artırılmasının yüksek önem arz ettiği ve tüm bu hususlara bağlı olarak Trakya bölgesinde, Elektrik Üretim A.Ş. Genel Müdürlüğü ve Türkiye Kömür İşletmeleri Genel Müdürlüğü tarafından yerli linyite dayalı 2 adet Termik Santral kurulmasının planlandığı belirtilerek, kurulması planlanan "Elektrik Üretim A.Ş. Çerkezköy Termik Santrali" ve "Türkiye Kömür İşletmeleri Vize Termik Santrali" alanlarına ilişkin Çevre Düzeni Planlarında gerekli değişikliklerin yapılması Bakanlığımızdan talep edilmiştir.

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığınca söz konusu talep kapsamında, Elektrik Üretim A.Ş. ve Türkiye Kömür İşletmeleri ile İstanbul Teknik Üniversitesi arasında imzalanan 18/05/2016 tarihli Protokol uyarınca, Trakya bölgesinde yapılması planlanan enerji üretimi yatırımlarında çevresel hassasiyetler de gözetilerek, yerli kömür kaynağının elektrik enerjisi üretimine olabildiğince yüksek oranda dahil edilmesi hedefine yönelik olarak, İstanbul Teknik Üniversitesi tarafından hazırlanan "Trakya Alt Bölgesi Ergene Havzasında Yapılması Planlanan Termik Santrallerle İlgili Çevresel Değerlendirme Raporu" Bakanlığımıza sunulmuştur.

Ülkemiz enerji politikaları doğrultusunda Bakanlığımıza sunulan söz konusu plan değişikliği talebi; İstanbul Teknik Üniversitesi tarafından hazırlanan "Trakya Alt Bölgesi Ergene Havzasında Yapılması Planlanan Termik Santrallerle İlgili Çevresel Değerlendirme Raporu"ndaki, planlanan termik santrallerin su talebi, yakma teknolojileri, yer altı suyu (YAS) rezervleri, tarım ve orman arazileri ile hava kalitesine etkileri, atık durumu ile ulusal arz güvenilirliği bakımından önemine ilişkin kapsamlı olarak ortaya konan veri, tespit, analiz ve değerlendirmeler göz önünde bulundurularak, Mekansal Planlar Yapım Yönetmeliği çerçevesinde değerlendirilmiş ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığınca talep edilen alanlarda Termik Santral yapımı için gerekli plan değişiklikleri Bakanlığımızca onaylanmıştır.

Trakya Alt Bölgesi Ergene Havzası 1/100 000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı-Plan Hükümlerinin "2.11.3.3. Enerji Üretim Alanları" başlığı altında; "... c. Kurulmuş/kurulacak tesislerde, ilgili mevzuat çerçevesinde çevresel tüm önlemlerin alınması zorunludur. ... e. Bu alanlarda yer alacak kullanımların büyüklük ve yapılaşma koşulları alt ölçekli planlarda belirlenir. Ancak bu alanlarda uygulamaya geçilebilmesi için Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) Yönetmeliği kapsamında ÇED Olumlu/Gerekli Değildir kararı aranır. ..." hükümleri yer almakta olup, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığınca talep edilen alanlarda Termik Santrallerin yapımı öncesinde, Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) süreci gerçekleştirilecek ve bu kapsamda gerekli çevresel tüm önlemler alınacak, ÇED süreci "olumlu" sonuçlanmadan uygulamaya geçilmeyecektir.

Sorumluluk alanları açısından Türkiye Kömür İşletmeleri Genel Müdürlüğü ve Elektrik Üretim Anonim Şirketi Trakya Termik Santralleri yatırımlarının Dünya, Avrupa ve Türkiye de kabul görmüş mevcut en iyi teknolojiye (süper kritik dolaşimli akışkan yatak) göre gerçekleştirilmesi planlanmaktadır. Ayrıca termik santrallerde kuru tip, Heller veya hava soğutmalı sistemden biri kullanılmak suretiyle su ihtiyacının minimum seviyelerde kalması sağlanacaktır.

Söz konusu projelerde Termik Santral atık ısılarının (santral işletmesinin el verdiği ölçüde) yakındaki yerleşimlerde ve seralarda ısıtma maksatlı kullanım imkanları da değerlendirilecektir. Planlanan termik santrallerin ilgili linyit işletmelerinde de çevresel etkileri en aza indirecek teknolojik tedbirlerin eksiksiz olarak uygulanması sağlanacaktır. Trakya bölgesinde EPA - CMAQ 201 Bölgesel Hava Kalitesi Modeli ile gerçekleştirilen bütünleşik/eklenik hava kalitesi modellemesi sonuçları planlanan termik santral ilave emisyonlarının bölgedeki mevcut hava kalitesi üzerindeki ilave etkilerinin sınırlı olacağını ve ilgili mevzuatta öngörülen limitlerinin aşılmayacağını göstermektedir. Bölgedeki nüfus yoğunluğu göz önüne alındığında, kömür bazlı evsel ısınmanın etkisinin daha fazla olduğu, yapılan hava modelleme çalışmaları ile ortaya konmuştur. Ayrıca mekânsal olarak evsel ısınmanın özellikle İstanbul ve civarında nüfusun yoğun olduğu bölgede en yüksek etkiyi gösterdiği ve buna bağlı maruziyetin termik santrallere göre daha fazla olacağı ortaya konulmuştur. Planlanan termik santrallerin üreteceği enerji (atık ısı), kapasite ve imkânlar ölçüsünde bölgesel ısıtmada kullanılabilirse evsel ısınmanın neden olduğu hava kirliliği problemi ortadan kalkacaktır.

Trakya Alt Bölgesi ve Ergene Havzası enerji üretim alanlarının belirlenmesine ilişkin çalışmalar söz konusu bilimsel rapor çerçevesinde olup, bahsi geçen rapor ilgili kurumlara da iletilmiştir.

